

**Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2020/2021**

Etap wojewódzki

KLUCZ ODPOWIEDZI

1	C	19	D
2	A	20	B
3	C	21	D
4	C	22	B
5	D	23	A
6	D	24	A
7	D	25	D
8	B	26	A
9	C	27	D
10	B	28	B
11	A	29	B
12	A	30	B
13	B	31	B
14	B	32	B
15	C	33	A
16	A	xxx	xxx
17	C	xxx	xxx
18	A	xxx	xxx

ZADANIA OTWARTE

Zad. 34 (3 pkt.)

Na podstawie grafiki obok rozstrzygnij, czy w wyniku głosowania w Senacie ustawa została przegłosowana. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie: **NIE**

Uzasadnienie: **Nie było kworum**

Zad. 35 (2 pkt.)

„Wyobraźmy sobie, że rząd wyłoniony przez jakąś większość zakazuje członkom mniejszości studiować na uniwersytetach. Co w ustroju demokratycznym uniemożliwia taką formę despotyzmu? Prawo, a przede wszystkim konstytucja. Ale konstytucja jest uchwalana przez władzę ustawodawczą, która jest opanowana przez większość. Jak więc zapewnić, by większość nie mogła zmieniać konstytucji wedle własnej woli? Najczęściej prawo stanowi tzw. większość kwalifikowaną, czyli...”

M.Król, *Słownik demokracji*, Warszawa 1999

Dokończ podkreślone zdanie.

Wyrażoną ułamkiem (w Polsce 2/3, 3/5) lub procentem.

Zad. 36 (4 pkt.)

Uzupełnij tabelę. Odpowiedź wpisz w karcie odpowiedzi.

Większość kwalifikowana (głosowanie w Sejmie/Senacie) w Polsce	W trybie uchwalania ustawy (podaj po jednym przykładzie)	W innych przypadkach (podaj po jednym przykładzie)
Pierwszy rodzaj większości wyrażony w formie: 2/3	W celu uchwalenia ustawy o zmianie Konstytucji RP.	- w celu wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej - w celu skrócenia kadencji Sejmu RP
Drugi rodzaj większości wyrażony w formie: 3/5	W celu przegłosowania „veta” Prezydenta RP do ustawy.	- w celu pociągnięcia do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu członka Rady Ministrów - w celu uchwalenia odwołania Rzecznika Praw Obywatelskich ze stanowiska

Zad. 37 (2 pkt.)

Dopisz do opisów odpowiednie pojęcia.

1. polubowne rozwiązanie sporu w oparciu o wzajemne ustępstwa; 2. rezygnacja z pewnych warunków, zasad w celu osiągnięcia praktycznych korzyści.	Kompromis
1. zgodne stanowisko w jakiejś sprawie; 2. porozumienie będące efektem dyskusji, negocjacji; 3. sposób uprawiania polityki polegający na szukaniu rozwiązań zadowalających wszystkich, których dotyczyć będą przyjęte ustalenia.	Konsensus / Consensus

Zad. 38 (1 pkt.)

Zapoznaj się z wymienionymi poniżej funkcjami istotnego procesu demokratycznego państwa prawa. Napisz, czego one dotyczą.

- umożliwiają wyrażanie przez elektorat swojej woli,
- uprawomocniają organy władzy do działania w imieniu narodu,
- wyłaniają składy organów przedstawicielskich,
- stanowią formę kontroli, oceny i wymiany elit politycznych,
- dają obywatelom możliwość rzeczywistego wpływu na proces sprawowania władzy,
- umożliwiają zaprezentowanie różnych koncepcji (programów) rozwiązywania problemów społecznych, politycznych, ekonomicznych i kulturalnych w skali państwa czy społeczności lokalnej,
- są okazją do zbiorowej refleksji nad problemami do rozwiązania, przez co kształtują świadomość obywatelskiej odpowiedzialności,
- wyznaczają programy określające kierunki działań państwa,
- pomagają obywatelom w ideowo – politycznej autoidentyfikacji,
- podnoszą poziom kultury politycznej społeczeństwa obywatelskiego.

Powyższe funkcje charakteryzują **WYBORY**

Zad. 39 (3 pkt.)

Konstytucja w systemie prawnym RP uznana jest za dokument o szczególnym znaczeniu.

Dopisz do już wskazanych 3 kolejne elementy wchodzące w skład szczególnej treści Konstytucji RP:

- określenie ustroju politycznego państwa,
- **określenie organów państwa i jego kompetencji,**
- **określenie katalogu praw człowieka,**
- **określenie suwerena,**
- określenie sposobu jej zmiany.

Zad. 40 (3 pkt.)

„W rozmaitych krajach demokratycznych ten (...) jest odmiennie realizowany, ale nie ma demokracji bez (...) na te trzy typy. Skupienie dwóch rodzajów władzy w rękach jednego człowieka lub jednej grupy nieuchronnie prowadzi do jakiejś odmiany systemu niedemokratycznego”.

M.Król, *Słownik demokracji*, Warszawa 1999

Napisz jakiej zasady demokratycznego państwa prawa dotyczy powyższy opis, kto był jej autorem i w którym wieku została ona sformułowana.

Zasada: **trójpodziału władzy**

Autor: **Monteskiusz**

Wiek: **XVIII**

Zad. 41 (2 pkt.)

Głównym zadaniem Trybunału Konstytucyjnego jest sprawdzanie zgodności aktów prawnych z Konstytucją, a także z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. Wymień dwa spośród pozostałych zadań realizowanych przez Trybunał Konstytucyjny.

1. **Rozpatrywanie skarg konstytucyjnych**
2. **rozstrzyganie sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa**
3. **orzekanie o zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych**
4. **rozstrzyganie o przejściowej niemożności sprawowania urzędu przez Prezydenta RP**

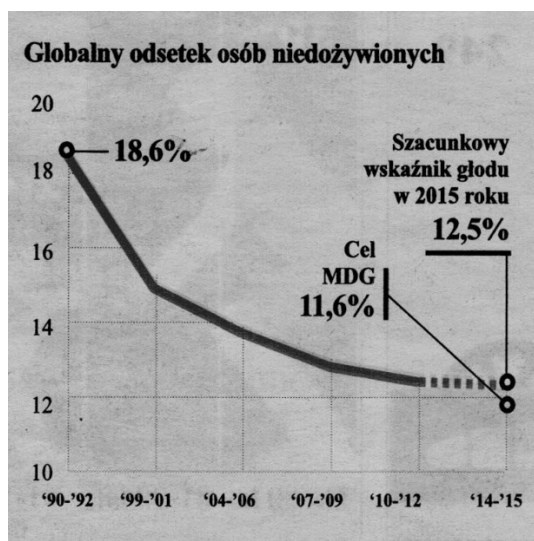
Zad. 42 (5 pkt.)

Uzupełnij luki w tekście.

Republika Federalna Niemiec jest państwem federalnym, składającym się z (ilu?)**16**..... krajów związkowych, czyli....**landów**..... (nazwa). Na czele rządu federalnego stoi **kancelarz** (nazwa). Od wielu lat tę funkcję pełni **Angela Merkel** (imię i nazwisko), , która wywodzi się z (**Unia Chrześcijańsko-Demokratyczna Niemiec / można uznać również wpisanie samego skrótu CDU lub chrześcijańscy demokraci**) (nazwa partii)

Ocena: **1 pkt. za każdą prawidłowo wpisaną nazwę.**

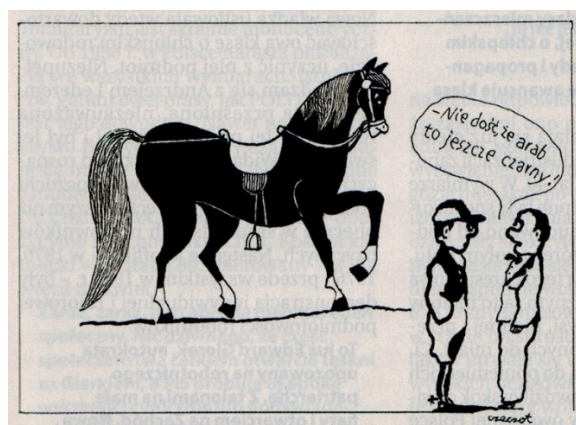
Zad. 43 (3 pkt.)

Wskaż prawidłowe stwierdzenia (PRAWDA/FALSZ)

	PRAWDA	FALSZ
W latach 1990-2007 liczba ludzi głodujących w skali globalnej spadła.	X	
Kryzys gospodarczy 2008-2009 spowodował oczekiwany wzrost liczby głodujących.		X
Milenijne Cele Rozwoju ONZ (MDG) zakładają zmniejszenie liczby ludzi cierpiących głód.	X	

Zad. 44 (3 pkt.)

Źródło: „Polityka” nr 8/2017

Nazwij i wyjaśnij problem przedstawiony na rysunku powyżej.

Nietolerancja rasowa lub etniczna /rasizm

Słowa sugerują niechęć (wrogość) do innej nacji (arab) oraz niechęć do innej rasy (czarny)

Zad. 45 (6 pkt.)

Na podstawie mapy i opisów konfliktów międzynarodowych uzupełnij tabelę.

A. interwencja wojsk natowskich i wojsk innych państw mająca na celu zniszczenie baz Al-Kaidy i obalenie rządu talibów.

B. Jednym z elementów tego konfliktu są tzw. marsze oranżystów, które na północy kraju odbywają się w proteście przeciwko emancypacji ludności katolickiej. Oficjalnie zaś są próbą uczczenia zwycięstwa tzw. „Sławetnej Rewolucji” zakończonej w 1688 roku. Z racji tego, że marsze często biegają przez dzielnice zamieszkiwane przez katolików są uznawane za prowokacyjne.

C. W odpowiedzi na próbę przyłączenia tego obszaru, inne państwo wysłało wojska, które podjęły walkę w obronie własnej ludności, co doprowadziło do zajęcia północnej część tego obszaru. Oba zwaśnione państwa należą do NATO, a jedno z nich do Unii Europejskiej.

D. obszar, na którym ma powstać nowe państwo, na razie zarządzany przez (...) Władze Narodowe w ramach Autonomii (...). Jest to dziś najbardziej zapalne ognisko wojny i terroru na świecie, które obejmuje przede wszystkim Strefę Gazy i Zachodni Brzeg Jordanu.

Konflikt (A, B, C, D)	Państwo (nazwa)	Nr na mapie
A	Afganistan	2
B	Wielka Brytania	5
D	Izrael (Palestyna)	6

2 punkty za każdy poprawny wiersz.

1 punkt za każde 2 poprawne wskazania w wierszu.